

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 lipca 1960 r.

w sprawie kar porządkowych za naruszenie dyscypliny budżetowej.

Na podstawie art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 1 lipca 1958 r. o prawie budżetowym (Dz. U. Nr 45, poz. 221) i art. 1 ust. 3 dekretu z dnia 28 stycznia 1947 r. o egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych (Dz. U. Nr 21, poz. 84 z późniejszymi zmianami) zarządza się, co następuje:

DZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

§ 1. Za naruszenie dyscypliny budżetowej przy wykonywaniu budżetu nakłada się kary porządkowe:

- 1) karę pieniężną,
- 2) karę nagany,
- 3) karę upomnienia.

§ 2. 1. Naruszeniem dyscypliny budżetowej jest naruszenie przepisów normujących gospodarkę budżetową, a w szczególności:

- 1) przekroczenie zaplanowanych wydatków budżetowych,
- 2) ustalenie lub ściąganie należności państwowych poniżej sumy wynikającej z prawidłowego obliczenia tych należności, jak również nieprawidłowe umorzenie lub odpisanie należności państwowych,
- 3) udzielenie zamówienia z naruszeniem przepisów o dostawach, robotach i usługach na rzecz jednostek państwowych,

4) naruszenie zakazu dokonywania określonych wydatków bądź przekraczania dopuszczalnej ich wysokości,

5) naruszenie przepisów niniejszego rozporządzenia w zakresie niedopełnienia obowiązku zawiadomienia o naruszeniu dyscypliny budżetowej.

2. Przepisami normującymi gospodarkę budżetową w rozumieniu niniejszego rozporządzenia są ogłoszone w Dzienniku Ustaw, Monitorze Polskim, Dzienniku Rozkazów Ministerstwa Obrony Narodowej i Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych przepisy, jak również przepisy w sprawie dyscypliny budżetowej zamieszczone w uchwałach Rządu oraz w zarządzeniach Prezesa Rady Ministrów lub Ministra Finansów, a podane do wiadomości i stosowania, których przestrzeganie warunkuje zasadność, dopuszczalność lub wysokość dokonywanych wydatków albo pobieranych dochodów danej jednostki wykonującej budżet.

§ 3. 1. Karze porządkowej za naruszenie dyscypliny budżetowej działaniem lub zaniechaniem podlegają pracownicy i osoby pełniące funkcje z wyboru w jednostkach wykonujących budżet, zwane dalej „pracownikami”. Jednakże gdy naruszenie dyscypliny budżetowej nastąpiło w wyniku decyzji kolegiatnej albo w wyniku działalności lub zaniechania członków prezydiów rad narodowych, osoby wchodzące w skład kolegium lub prezydium rady narodowej podlegają karze porządkowej tylko w przypadkach umyślnego działania lub zaniechania.

2. Jednostkami wykonującymi budżet są w rozumieniu niniejszego rozporządzenia:

- 1) jednostki budżetowe wraz z ich gospodarstwami pomocniczymi,
- 2) zakłady budżetowe,
- 3) inne państwowe lub niepaństwowe jednostki organizacyjne w zakresie pobierania przez nie dochodów budżetu Państwa, dysponowania kredytami tego budżetu albo administrowania funduszami celowymi i środkami specjalnymi, o których mowa w art. 7, art. 10 ust. 2 pkt 2 i art. 53 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 1 lipca 1958 r. o prawie budżetowym (Dz. U. Nr 45, poz. 221).

3. Prezes Rady Ministrów może wyłączyć stosowanie przepisów niniejszego rozporządzenia w niektórych jednostkach wykonujących budżet lub w ich częściach.

§ 4. Przepisów niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do należności stanowiących zobowiązania podatkowe i równoważnik z tytułu obowiązkowych dostaw oraz do należności z tytułu rozliczeń przedsiębiorstw państwowych z budżetem Państwa.

§ 5. 1. Kierownicy jednostek wykonujących budżet oraz osoby pełniące funkcje głównych księgowych tych jednostek są odpowiedzialni za należyłą kontrolę przestrzegania dyscypliny budżetowej.

2. W przypadku otrzymania od przełożonego polecenia, którego wykonanie stanowiłoby zdaniem głównego księgowego naruszenie dyscypliny budżetowej, główny księgowy, wstrzymując się od wykonania polecenia, przedstawia kierownikowi bezzwłocznie na piśmie przyczyny niewykonania wraz z odpowiednim wyjaśnieniem.

3. W przypadku pisemnego potwierdzenia polecenia, jeżeli wykonanie polecenia nie powoduje odpowiedzialności karnej, główny księgowy wykonuje je. W tym przypadku główny księgowy zwolniony jest od odpowiedzialności porządkowej za naruszenie dyscypliny budżetowej.

4. W przypadku pisemnego potwierdzenia polecenia kierownik jednostki obowiązany jest złożyć pisemne zawiadomienie kierownikowi jednostki nadrzędnej i właściwemu organowi orzekającemu wraz z odpisem pisma głównego księgowego. Kierownik naczelnego organu administracji państwowej składa pisemne zawiadomienie wraz z odpisem pisma głównego księgowego wyłącznie Prezesowi Rady Ministrów.

§ 6. 1. Osoba, która w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych dowiedziała się o naruszeniu dyscypliny budżetowej, obowiązana jest zawiadomic o tym kierownika jednostki, w której jest zatrudniona.

2. Kierownik jednostki (ust. 1) obowiązany jest złożyć pisemne zawiadomienie o naruszeniu dyscypliny budżetowej właściwemu organowi orzekającemu lub złożyć złozenie takiego zawiadomienia głównemu księgowemu.

§ 7. Odpowiedzialność porządkowa według przepisów prawa budżetowego i niniejszego rozporządzenia nie wyłącza odpowiedzialności karnej i cywilnej prawem przewidzianej.

§ 8. 1. Pracownik podlega odpowiedzialności porządkowej niezależnie od odpowiedzialności dyscyplinarnej, przewidzianej innymi przepisami.

2. Kierownik jednostki, w której pracownik jest zatrudniony, może odstąpić od postępowania dyscyplinarnego w sprawie, w której toczy się postępowanie na podstawie niniejszego rozporządzenia.

DZIAŁ II.

Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny budżetowej.

§ 9. Pracownik, który w poruczonej mu zakresie działania narusza dyscyplinę budżetową, podlega karze pienięż-

nej lub karze nagany albo karze upomnienia, chyba że przepisy §§ 10—13 przewidują tylko karę pieniężną.

§ 10. 1. Pracownik, który w poruczonej mu zakresie działania przekracza zaplanowane kredyty w poszczególnych rozdziałach i paragrafach klasyfikacji budżetowej — podlega karze pieniężnej.

2. Pracownik, który w poruczonej mu zakresie działania przekracza zaplanowane kredyty:

- 1) w tych paragrafach budżetu centralnego, w których dokonywanie zmian należy do uprawnień właściwego ministra (kierownika urzędu centralnego) i nie wymaga zgody Ministra Finansów lub
- 2) w tych paragrafach budżetu terenowego, w których dokonywanie zmian zostało przekazane na podstawie art. 39 ust. 4 ustawy o prawie budżetowym wydziałom finansowym prezydentów rad narodowych —

podlega karze pieniężnej lub karze nagany albo karze upomnienia.

§ 11. Pracownik, który przez nienależyte wykonywanie swoich obowiązków lub przekroczenie uprawnień spowodował ustalenie lub ściąganie należności państwowych poniżej sumy wynikającej z prawidłowego obliczenia tych należności albo też spowodował nieprawidłowe umorzenie lub odpisanie należności państwowych — podlega karze pieniężnej.

§ 12. Pracownik, który w poruczonej mu zakresie działania udziela z naruszeniem obowiązujących przepisów zamówienia na dostawy, roboty i usługi jednostkom gospodarki nie uspołecznionej — podlega karze pieniężnej.

§ 13. Pracownik, który w poruczonej mu zakresie działania przekracza zakaz dokonywania określonych wydatków lub przekracza dopuszczalną ich wysokość — podlega karze pieniężnej.

§ 14. Organ orzekający przy wymierzaniu kary stosuje zamiast kary pieniężnej karę nagany w przypadkach nieumyślnego naruszenia dyscypliny budżetowej o mniejszej wadze, jeżeli w ostatnich dwóch latach pracownik nie był ukarany za naruszenie dyscypliny budżetowej.

§ 15. Nie podlega karze pracownik, który narusza dyscyplinę budżetową w celu uniknięcia szkody interesu publicznego, jeżeli inaczej szkody tej nie można było uniknąć.

§ 16. Kar porządkowych nie nakłada się po upływie dwóch lat od zakończenia roku, w którym nastąpiło naruszenie dyscypliny budżetowej.

§ 17. 1. Kara pieniężna nie może być niższa od kwoty 100 zł i nie może przekraczać kwoty 5000 zł ani trzykrotnej wysokości przeciętnej płacy miesięcznej pracownika z okresu ostatnich trzech miesięcy przed ujawnieniem naruszenia dyscypliny budżetowej, a gdy naruszenie to zostało ujawnione po rozwiązaniu stosunku służbowego lub umowy o pracę albo po wygaśnięciu mandatu — z okresu ostatnich trzech miesięcy przed ustaleniem tego stosunku.

2. Kara pieniężna nałożona na osobę pełniącą funkcje bezpłatnie nie może przekraczać kwoty 3000 zł.

DZIAŁ III.

Postępowanie.

Rozdział 1.

Organy orzekające.

§ 18. 1. Do orzekania w sprawach o naruszenie dyscypliny budżetowej powołane są komisje orzekające: główna, resortowe, wojewódzkie (miejskie w miastach wyłączonych z województw) i powiatowe (miejskie w miastach stanowiących powiaty miejskie).

2. W sprawach o naruszenie dyscypliny budżetowej przez członka prezydium rady narodowej orzeka prezydium rady narodowej wyższego stopnia. Prezydium tej rady narodowej może orzecznictwo przekazać do właściwości odpowiedniej komisji orzekającej.

3. W sprawach o naruszenie dyscypliny budżetowej przez członka prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) orzeka resortowa komisja orzekająca przy Urzędzie Rady Ministrów.

4. Właściwość określona w ust. 2 i 3 obowiązuje również w stosunku do osób, które dopuściły się naruszenia dyscypliny budżetowej wspólnie z członkiem prezydium rady narodowej.

§ 19. Komisje składają się z przewodniczącego, jego zastępców i co najmniej trzech członków.

§ 20. Przewodniczącego, jego zastępców i członków głównej komisji orzekającej powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek Ministra Finansów.

§ 21. Przewodniczącego, jego zastępców i członków resortowej komisji orzekającej powołuje i odwołuje właściwy minister (kierownik urzędu centralnego).

§ 22. 1. Przewodniczącym wojewódzkiej, powiatowej i miejskiej komisji orzekającej jest przewodniczący lub stale urzędujący członek prezydium właściwej rady narodowej.

2. Zastępcą przewodniczącego wojewódzkiej, powiatowej i miejskiej komisji orzekającej jest kierownik wydziału finansowego prezydium właściwej rady narodowej.

3. Przewodniczącego i członków wojewódzkiej, powiatowej i miejskiej komisji orzekającej powołuje i odwołuje prezydium właściwej rady narodowej.

§ 23. 1. W przypadkach naruszenia dyscypliny budżetowej w zakresie budżetu centralnego orzeka właściwa resortowa komisja orzekająca.

2. Prezes Rady Ministrów na wniosek właściwego ministra (kierownika urzędu centralnego) może ustalić właściwość wojewódzkich komisji orzekających (miejskich komisji orzekających miast wyłączonych z województw) dla przypadków naruszeń dyscypliny budżetowej w zakresie budżetu centralnego dokonanych przez pracowników jednostek podległych radom narodowym lub nadzorowanych przez ich organy.

§ 24. 1. W przypadkach naruszenia dyscypliny budżetowej w sprawach objętych budżetami terenowymi właściwa jest:

- 1) w zakresie budżetów wojewódzkich i powiatowych rad narodowych, miejskich rad narodowych miast wyłączonych z województw i miast stanowiących powiaty oraz dzielnicowych rad narodowych w miastach wyłączonych z województw, z wyjątkiem przypadków określonych w § 18 ust. 2—4 — wojewódzka komisja orzekająca (miejska komisja orzekająca w miastach wyłączonych z województw),
- 2) w zakresie innych budżetów terenowych, z wyjątkiem przypadków określonych w § 18 ust. 2—4 — powiatowa komisja orzekająca (miejska komisja w miastach stanowiących powiaty miejskie).

2. Ponadto wymienione w ust. 1 komisje powołane są do orzekania w sprawach o naruszenie dyscypliny budżetowej przez członków prezydiów rad narodowych, gdy sprawy te zostały im przekazane przez prezydium właściwej rady narodowej stosownie do § 18 ust. 2.

§ 25. 1. Komisje orzekają w składzie trzech osób.

2. Przewodniczący komisji orzekającej lub jego zastępca wyznacza spośród członków komisji przewodniczącego i dwóch członków składu orzekającego.

3. W sprawach o naruszenie dyscypliny budżetowej przez członka prezydium rady narodowej przewodniczącym składu orzekającego jest przewodniczący komisji lub jego zastępca.

§ 26. Jednym z członków składu orzekającego wojewódzkiej, powiatowej i miejskiej komisji orzekającej powinien być członek komisji powołany spośród pracowników wydziału finansowego prezydium właściwej rady narodowej.

§ 27. W sprawach, których okoliczności nie budzą wątpliwości i w których nie zachodzi potrzeba wymierzenia surowszej kary porządkowej niż kara upomnienia lub kara nagany albo kara pieniężna w wysokości do 300 zł, przewodniczący organu orzekającego lub jego zastępca może po rozważeniu pisemnych wyjaśnień złożonych przez obwinionego orzekać kary w tych granicach jednoosobowo bez przeprowadzenia rozprawy.

§ 28. Odwołania w sprawach o naruszenie dyscypliny budżetowej rozpatrują:

- 1) od orzeczeń wydanych przez powiatowe (miejskie) komisje orzekające lub ich przewodniczących — wojewódzkie komisje orzekające,
- 2) od orzeczeń wydanych przez resortowe komisje orzekające lub ich przewodniczących oraz przez wojewódzkie komisje orzekające (miejskie komisje orzekające w miastach wyłączonych z województw) lub ich przewodniczących — główna komisja orzekająca,
- 3) od orzeczeń prezydiów rad narodowych (§ 18 ust. 2) — prezydia rad narodowych wyższego stopnia, jeżeli nie przekazały sprawy odpowiedniej komisji orzekającej,
- 4) od orzeczeń prezydiów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) — Prezes Rady Ministrów, który może orzekanie w tych sprawach przekazać do właściwości głównej komisji orzekającej.

§ 29. 1. Postanowienia wydaje przewodniczący organu orzekającego lub jego zastępca, a w toku rozprawy organ w składzie orzekającym.

2. Zażalenia na wydane postanowienia rozpatruje przewodniczący właściwego organu odwoławczego (§ 28) lub jego zastępca, a w toku rozprawy właściwy organ odwoławczy.

§ 30. 1. Obsługę biurową wojewódzkiej, powiatowej i miejskiej komisji orzekającej sprawuje organ administracji wyznaczony przez przewodniczącego prezydium właściwej rady narodowej.

2. Obsługę biurową resortowej komisji orzekającej sprawuje jednostka organizacyjna wyznaczona przez właściwego ministra (kierownika urzędu centralnego).

3. Obsługę biurową głównej komisji orzekającej sprawuje jednostka organizacyjna wyznaczona przez Prezesa Rady Ministrów.

§ 31. W sprawach wynagrodzeń za udział w posiedzeniach organów orzekających stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zasad wynagradzania przewodniczącego i członków składu orzekającego oraz protokolanta za udział w posiedzeniach kolegiów karno-administracyjnych przy prezydiach rad narodowych, z tym że:

- 1) za udział w posiedzeniach głównej komisji orzekającej i resortowych komisji orzekających przysługują wynagrodzenia należne za udział w posiedzeniach kolegiów wojewódzkich,
- 2) do wyrażenia zgody na podwyższenie stawek wynagrodzeń za udział w posiedzeniach powiatowych (miejskich) komisji orzekających właściwy jest Minister Finansów.

Rozdział 2.

Postępowanie w I i II instancji.

§ 32. Podstawę do wszczęcia postępowania stanowi pisemne zawiadomienie zawierające dokładne określenie zarzucanego obwinionemu czynu.

§ 33. 1. Jeżeli okoliczności przytoczone w zawiadomieniu dają dostateczną podstawę do wszczęcia postępowania, przewodniczący organu orzekającego lub jego zastępca wyznacza skład orzekający i termin rozprawy, wzywając na nią obwinionego, organ lub osobę, której zawiadomienie stało się podstawą do wszczęcia postępowania, i świadków oraz zarządza w miarę potrzeby spisowanie innych dowodów.

2. Przewodniczący organu orzekającego lub jego zastępca nie wszczynają postępowania, jeżeli zachodzą okoliczności wyłączające stosownie do § 16 nałożenie kary porządkowej.

3. Przewodniczący organu orzekającego lub jego zastępca może przed wyznaczeniem rozprawy zwrócić zawiadomienie organowi lub osobie składającej lub przekazać je innemu organowi w celu podania dodatkowych określonych danych albo wyjaśnienia wskazanych okoliczności.

§ 34. W rozprawie może brać udział w charakterze rzeczownika dyscypliny budżetowej główny księgowy jednostki, w której naruszenie tej dyscypliny nastąpiło, albo główny księgowy jednostki nadrzędnej lub przedstawiciel organu, którego zawiadomienie stało się podstawą do wszczęcia postępowania.

§ 35. Jeżeli obwiniony, któremu doręczono wezwanie na rozprawę, nie stawia się, organ orzekający może przeprowadzić rozprawę zaocznie.

§ 36. 1. Orzeczenia oraz te postanowienia, na które służy zażalenie, doręcza się:

- 1) obwinionemu,
- 2) jednostce, w której zaszły okoliczności będące przedmiotem postępowania,
- 3) organowi bezpośrednio nadrzędnemu nad jednostką określoną w pkt 2,
- 4) organowi, którego zawiadomienie stało się podstawą do wszczęcia postępowania,
- 5) głównemu księgowemu lub innej osobie, która bierze udział w postępowaniu w charakterze rzeczownika dyscypliny budżetowej.

2. Postanowienia o nałożeniu kary za niestawiennictwo, za odmowę złożenia zeznań lub wyjaśnień oraz za niewłaściwe zachowanie się w czasie rozprawy doręcza się osobom, na które karę nałożono.

§ 37. Osoba, na którą nałożono karę nagany lub upomnienia, nie ponosi opłat i kosztów postępowania.

Rozdział 3.

Wykonanie orzeczeń i postanowień.

§ 38. 1. Ostateczne orzeczenia i postanowienia podlegają wykonaniu.

2. Ostateczne orzeczenia o nałożeniu kary pieniężnej oraz postanowienia o nałożeniu kary (§ 36 ust. 2) podlegają wykonaniu w trybie przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1957 r. w sprawie poruczenia niektórym wierzycielom prowadzenia egzekucji administracyjnej przez zajęcie wynagrodzenia za pracę (Dz. U. z 1958 r. Nr 3, poz. 8), z tym że wierzycielem jest jednostka organizacyjna wyznaczona w myśl § 30.

3. Ostateczne orzeczenia o nałożeniu kary nagany wykonuje się przez doręczenie ukaranemu zawiadomienia, że

w wykonaniu ostatecznego orzeczenia o nałożeniu kary nagany został dokonany odpowiedni wpis do akt osobowych ukaranego.

4. Ostateczne orzeczenia o nałożeniu kary upomnienia wykonuje się przez doręczenie ukaranemu oraz kierownikowi jednostki, w której ukarany jest zatrudniony, zawiadomienia o nałożeniu kary.

§ 39. 1. O nałożeniu kary pieniężnej i kary nagany dokonuje się wpisu do akt osobowych ukaranego.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy kar nakładanych w drodze postanowień określonych w § 36 ust. 2.

3. Wpis do akt osobowych o nałożeniu kary porządkowej (ust. 1) podlega wykreśleniu po upływie dwóch lat od daty uprawomocnienia się orzeczenia.

Rozdział 4.

Nadzór.

§ 40. 1. Prezes Rady Ministrów sprawuje ogólny nadzór nad działalnością organów orzekających.

2. Prezes Rady Ministrów sprawuje nadzór nad działalnością głównej komisji orzekającej i nad orzecznictwem prezydów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) na podstawie niniejszego rozporządzenia.

3. Prezes Rady Ministrów może swoje uprawnienia, o których mowa w ust. 1 i 2, przekazać Ministrowi Finansów.

4. Prezydya wojewódzkich rad narodowych sprawują nadzór nad orzecznictwem prezydów rad narodowych niższego stopnia na podstawie niniejszego rozporządzenia.

5. Główna komisja orzekająca sprawuje nadzór nad działalnością resortowych i wojewódzkich komisji orzekających (miejskich w miastach wyłączonych z województw).

6. Wojewódzkie komisje orzekające sprawują nadzór nad działalnością powiatowych komisji orzekających (miejskich w miastach stanowiących powiaty miejskie).

§ 41. 1. Organ nadzorczy (§ 40 ust. 2-6) może uchylić lub zmienić ostateczne orzeczenie lub postanowienie w przypadkach przewidzianych w przepisach o postępowaniu administracyjnym.

2. Uchylenie lub zmiana ostatecznego orzeczenia lub postanowienia na niekorzyść uniewinnionego lub ukaranego nie może nastąpić po upływie sześciu miesięcy od dnia, w którym wydane zostało to orzeczenie lub postanowienie.

DZIAŁ IV.

Przepisy końcowe.

§ 42. W zakresie nie uregulowanym niniejszym rozporządzeniem w sprawach o naruszenie dyscypliny budżetowej stosuje się przepisy o postępowaniu administracyjnym.

§ 43. Organy właściwe do orzekania w sprawach naruszeń dyscypliny budżetowej w jednostkach (instytucjach, zakładach) wojskowych i Milicji Obywatelskiej oraz zasady i tryb wymierzania kar za te naruszenia określa — każdy w swoim zakresie — Minister Obrony Narodowej i Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Finansów.

§ 44. Wykonanie rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Finansów i zainteresowanym ministrom.

§ 45. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 1960 r.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz